

**UCHWAŁA Nr /III/2024
RADY POWIATU W RADOMIU
z dnia 25 czerwca 2024 roku**

w sprawie uchwalenia Raportu za 2023 rok opracowanego przez Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu z realizacji Powiatowego Programu Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Zakresie Rehabilitacji Zawodowej i Zatrudniania na lata 2020 - 2023.

Na podstawie art. 35a ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44), zgodnie z § 7 Statutu Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu przyjętego Uchwałą nr 169/XV/2019 Rady Powiatu w Radomiu z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie uchwalenia Statutu Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu oraz na podstawie „Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania na lata 2020 - 2023” przyjętego Uchwałą Nr 229/XXI/2020 Rady Powiatu w Radomiu z dnia 28 sierpnia 2020 roku, uchwala się, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Raport za 2023 rok z realizacji „Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania na lata 2020 – 2023” opracowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Radomiu.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wnioskodawca:

Zarząd Powiatu

Uzasadnienie

Opracowanie Raportu za 2023 rok z realizacji „Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania na lata 2020 – 2023” wynika z zapisów zawartych w „Powiatowym programie działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania na lata 2020 – 2023”, przyjętego Uchwałą Nr 229/XXI/2020 Rady Powiatu w Radomiu z dnia 28 sierpnia 2020 roku. Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu przygotował w 2020 roku „Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania na lata 2020-2023” zgodnie z art. 35a ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44) na podstawie którego w Statucie Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu przyjętego Uchwałą nr 169/XV/2019 Rady Powiatu w Radomiu z dnia 20 grudnia 2019 r. zostały wskazane szczegółowe zadania do realizacji, które opracowywane i realizowane są przez Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu w ramach "Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych".

Celem Raportu jest przedstawienie rezultatów działań Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu skierowanych do osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności. Działania podjęte wobec tej grupy osób mają na celu wzrost aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych na lokalnym rynku pracy, wyrównywanie szans podjęcia odpowiedniego zatrudnienia na chronionym lub otwartym rynku pracy. Cel ten jest realizowany poprzez świadczenie usług i instrumentów rynku pracy wynikających z *Ustawy o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy*.

**RAPORT ZA 2023 ROK Z REALIZACJI POWIATOWEGO PROGRAMU DZIAŁAŃ
NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W ZAKRESIE REHABILITACJI ZAWODOWEJ
I ZATRUDNIANIA NA LATA 2020 - 2023**

Radom 2024 r.

SPIS TREŚCI

I.	WPROWADZENIE	5
II.	ANALIZA SYTUACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA RADOMSKIM RYNKU PRACY	6
III.	DZIAŁANIA URZĘDU SKIEROWANE DO OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI.....	10
IV.	AKTYWIZACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	11
V.	PODSUMOWANIE	14
VI.	SPIS TABEL	15
VII.	SPIS WYKRESÓW	15

I. WPROWADZENIE

Raport za 2023 rok opracowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu w ramach monitoringu

z realizacji „Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania na lata 2020 – 2023” przyjętego Uchwałą Nr 229/XXI/2020

Rady

Powiatu

w Radomiu z dnia 28 sierpnia 2020 roku przedstawia wszelkie działania mierzalne podjęte przez Powiatowy Urząd Pracy w 2023 roku w celu pomocy osobom niepełnosprawnym na lokalnym rynku pracy. Koordynatorem Programu jest Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu.

Zmiany zachodzące na rynku pracy są w dużym stopniu uwarunkowane dynamiką oraz rozwojem społecznym i gospodarczym kraju. Warto jednak zauważyć, że wszelkie przemiany nastawione są na pomoc skierowaną szczególnie do tych grup społecznych, które narażone są na największe trudności adaptacyjne, a także na wykluczenie z rynku pracy. Grupy społeczne szczególnie zagrożone brakiem możliwości równego dostępu do wolnych miejsc pracy określone są jako „osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy”. Osoby niepełnosprawne, jako uczestnicy rynku pracy stanowią szczególną grupę osób bezrobotnych. W tej właśnie grupie osób można zaobserwować niski poziom edukacyjny, a co za tym idzie niską, prawie zerową aktywność zawodową, czego częstym skutkiem jest brak doświadczenia zawodowego. Główną i jedyną barierą będącą przyczyną braku możliwości znalezienia pracy przez osoby niepełnosprawne jest deficyt umiejętności adaptacyjnych i brak umiejętności funkcjonowania na ciągle rozwijającym się rynku pracy. Powiatowy Urząd Pracy jako jednostka realizująca zadania wobec osób niepełnosprawnych oferuje fachową pomoc poprzez wsparcie doradcze, a co za tym idzie szeroko rozumianą rehabilitację zawodową bezrobotnych osób niepełnosprawnych oddalonych od rynku pracy.

Analiza sytuacji osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako bezrobotne, opiera się na sprawozdaniach sporządzanych zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej, tj. sprawozdaniu o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu (MRPiPS - 07 za I i II półrocze 2023 roku), załączniku 2 do sprawozdania MRPiPS - 01 za 2023 rok - poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników oraz informacji otrzymanych od pracowników komórek organizacyjnych Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu odpowiedzialnych za realizację zadań wynikających z *Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*.

II. ANALIZA SYTUACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA RADOMSKIM RYNKU PRACY

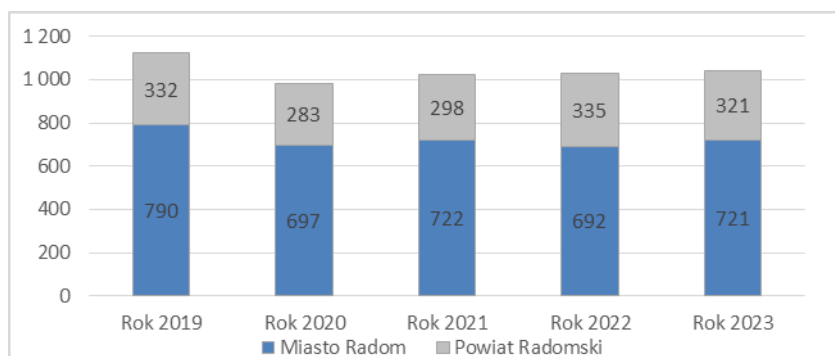
Na dzień 31 grudnia 2023 r. liczba osób bezrobotnych posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zarejestrowanych w PUP w Radomiu kształtuje się następująco:

- miasto Radom: 721 osób, w tym 292 kobiety,
- powiat radomski: 321 osób, w tym 139 kobiet,
- łącznie PUP w Radomiu: 1 042 osoby, w tym 431 kobiet.

W porównaniu do 2022 roku odnotowaliśmy następujące zmiany w poziomie liczby osób bezrobotnych niepełnosprawnych. W mieście Radomiu liczebność tej grupy wzrosła o 29 osób, a w powiecie radomskim o 14 osób. Łącznie w PUP w Radomiu na koniec 2023 roku liczba bezrobotnych z niepełnosprawnościami wzrosła o 15 osób, tj. o 1,5% w porównaniu do końca 2022 roku.

Poziom zarejestrowanych osób bezrobotnych niepełnosprawnych w Powiatowym Urzędzie Pracy na przestrzeni trzech ostatnich lat przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych na koniec roku

GMINA / POWIAT	Rok 2022				Rok 2023			
	BEZROBOTNI		POSZUKUJĄCY PRACY		BEZROBOTNI		POSZUKUJĄCY PRACY	
	OGÓŁEM	KOBIETY	OGÓŁEM	KOBIETY	OGÓŁEM	KOBIETY	OGÓŁEM	KOBIETY
RADOM								
zarejestrowani w roku	668	271	42	10	731	305	54	17
wyłączeni z ewidencji w roku	676	291	40	11	660	295	52	14
POWIAT RADOMSKI								
zarejestrowani w roku	365	159	20	4	325	152	21	8
wyłączeni z ewidencji w roku	311	144	25	5	321	150	19	5
OGÓŁEM PUP RADOM								
zarejestrowani w roku	1 033	430	62	14	1 056	457	75	25
wyłączeni z ewidencji w roku	987	435	65	16	981	445	71	19

Tabela 1. Napływ i odpływ osób niepełnosprawnych wg powiatów

Analizując zmiany w poziomie osób bezrobotnych niepełnosprawnych na przestrzeni ostatnich dwóch lat zauważamy wzrost liczby osób rejestrujących się jako bezrobotne w PUP w Radomiu w 2023 roku. W porównaniu do 2022 roku ogółem liczba ta wzrosła o 23 osoby,

tj. o 2,2%, natomiast liczba kobiet niepełnosprawnych nabywających status osoby bezrobotnej wzrosła o 27 osób, tj. o 6,3%.

W 2023 roku w porównaniu do roku poprzedniego zmalała liczba osób niepełnosprawnych, które utraciły status bezrobotnego. W 2023 r. odnotowano spadek ogółu wyrejestrowanych posiadających orzeczenie o 6 osób, tj. o 0,6%, jednocześnie o 10 osób, tj. 2,3% wzrosła liczba wyrejestrowanych bezrobotnych kobiet z niepełnosprawnościami.

Wzrost liczby osób zarejestrowanych oraz wyłączonych z ewidencji obserwujemy również wśród niepełnosprawnych, którzy w 2023 roku posiadali status osoby poszukującej pracy niepozostającej w zatrudnieniu. W analizowanym okresie w porównaniu do roku ubiegłego wzrosła również liczba kobiet z niepełnosprawnościami, które zarejestrowały się jako poszukujące pracy oraz, które utraciły ten status.

<i>nazwa powiatu / gminy</i>	<i>Rok 2021</i>	<i>Rok 2022</i>	<i>wzrost / spadek w porównaniu do roku poprzedniego</i>	<i>Rok 2023</i>	<i>wzrost / spadek w porównaniu do roku poprzedniego</i>
Miasto Radom	722	692	-30	721	29
Powiat Radomski	298	335	37	321	-14
<i>w tym:</i>					
GÓZD	20	26	6	22	-4
JASTRZĘBIA	14	16	2	15	-1
JEDLIŃSK	26	33	7	25	-8
JEDLŃSK LETNISKÓ / miasto		6		3	-3
JEDLŃSK LETNISKÓ / obszar wiejski	20	14	0	20	6
KOWALA	37	38	1	41	3
PRZYTYK	8	5	-3	12	7
WIERZBICA	24	8	-16	20	12
WOLANÓW	20	13	-7	17	4
ZAKRZEW	28	31	3	32	1
SKARYSZEW - miasto	7	23	16	8	-15
SKARYSZEW - obszar wiejski	19	30	11	14	-16
PIONKI - miasto	40	51	11	47	-4
PIONKI - obszar wiejski	28	31	3	30	-1
ŁĘŻA - miasto	2	5	3	5	0
ŁĘŻA - obszar wiejski	5	5	0	10	5
RAZEM PUP	1 020	1 027	7	1 042	15

Tabela 2. Niepełnosprawni zarejestrowani w PUP w Radomiu z uwzględnieniem gmin

Analizując dane liczbowe dotyczące ilości osób niepełnosprawnych szukających zatrudnienia możemy stwierdzić, że liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP w Radomiu wg stanu na koniec 2023 roku wyniosła 1 042 osoby, co stanowiło 6,8% ogółu pozostających w ewidencji bezrobotnych. Natomiast liczba osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu wyniosła 49 osób. Na koniec badanego okresu liczba zarejestrowanych w PUP niepełnosprawnych mieszkańców miasta Radomia wynosiła 721 osoby, tj. 9,1% ogółu bezrobotnych w mieście, natomiast z terenu powiatu radomskiego status osoby bezrobotnej posiadało 321 osób niepełnosprawnych, które stanowiły 4,3% bezrobotnych pozostających w rejestrach PUP. W porównaniu do roku 2022 w mieście Radomiu liczba zarejestrowanych klientów z orzeczoną stopniem niepełnosprawności

wzrosła o 29 osób tj. o 4,2%, natomiast w powiecie radomskim liczba w tej grupie bezrobotnych zmalała o 14 osób, tj. o 4,2%. Największy wzrost liczby osób niepełnosprawnych w stosunku do roku poprzedniego obserwujemy w gminie Wierzbica (o 12 osób) oraz w gminie Przytyk (o 7 osób) i gminie Jedlnia Letnisko - obszar wiejski (o 6 osób). Spadek liczby bezrobotnych niepełnosprawnych obserwujemy w gminie Skaryszew - obszar wiejski (mniej o 16 osób) oraz w gminie Skaryszew – miasto (mniej o 15 osób).

STOPIEŃ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	BEZROBOTNI				POSZUKUJĄCY PRACY			
	ROK 2022		ROK 2023		ROK 2022		ROK 2023	
	ogółem	% udział w ogólnej liczbie	ogółem	% udział w ogólnej liczbie	ogółem	% udział w ogólnej liczbie	ogółem	% udział w ogólnej liczbie
ZNACZNY	27	2,6%	27	2,6%	4	9,5%	9	18,4%
UMIARKOWANY	290	28,2%	337	32,3%	34	81,0%	36	73,5%
LEKKI	710	69,1%	678	65,1%	4	9,5%	4	8,2%
R A Z E M	1 027	100,0%	1 042	100,0%	42	100,0%	49	100,0%

Tabela 3. Zarejestrowani niepełnosprawni wg stopnia niepełnosprawności

Dane przedstawione w tabeli powyżej pokazują, iż zarówno w 2022 jak i 2023 roku najbardziej liczebną grupę stanowili bezrobotni niepełnosprawni posiadający lekki stopień niepełnosprawności. Na koniec 2023 roku liczba bezrobotnych w tej grupie liczyła 678 osób, tj. 65,1% pozostających w ewidencji niepełnosprawnych. Kolejną pod względem liczebności grupą byli niepełnosprawni posiadający orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Na koniec roku 2023 liczebność w tej grupie wynosiła 337 osób, co stanowiło 32,3% bezrobotnych niepełnosprawnych. Osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności to najmniej liczna grupa posiadających orzeczenie o niepełnosprawności, która to na koniec 2023 roku stanowiła zaledwie 2,6% bezrobotnych niepełnosprawnych.

Nieco inaczej przedstawia się sytuacja osób poszukujących pracy niepełnosprawnych niepozostających w zatrudnieniu. Wśród osób z tym statusem najwięcej posiada orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Według stanu na koniec 2023 roku umiarkowany stopień niepełnosprawności udokumentowało 36 osób niepełnosprawnych, tj. 73,5% pozostających w ewidencji poszukujących pracy niepełnosprawnych. Znaczny stopień niepełnosprawności posiadało 9 osób, które stanowiły 18,4% zarejestrowanych jako poszukujące pracy. Lekkim stopniem niepełnosprawności stopniem legitymowało się 4 osoby, które stanowiły 9,2% pozostających w ewidencji poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu.

Wyszczególnienie		ROK 2022		ROK 2023	
		Niepełnosprawni bezrobotni	Niepełnosprawni poszukujący pracy i nie pozostający w zatrudnieniu	Niepełnosprawni bezrobotni	Niepełnosprawni poszukujący pracy i nie pozostający w zatrudnieniu
Rodzaj niepełnosprawności	Upośledzenie umysłowe	17	2	23	3
	Choroby psychiczne	133	16	144	20
	Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	53	0	52	2
	Całościowe zaburzenia rozwojowe	5	1	12	0
	Choroby narządu wzroku	60	1	72	1
	Upośledzenia narządu ruchu	338	7	326	6
	Epilepsja	49	3	49	3
	Choroby układu oddechowego i układu krążenia	59	2	50	1
	Choroby układu pokarmowego	10	0	12	0
	Choroby układu moczowo - płciowego	23	0	22	1
	Choroby neurologiczne	106	6	115	4
	Inne	162	4	152	7
	Nieustalony	12	0	13	1

Tabela 4. Zarejestrowani niepełnosprawni wg rodzaju niepełnosprawności

Poddając analizie przyczynę powstania ograniczeń w podejmowaniu zatrudnienia przez osoby zarejestrowane w PUP w Radomiu najwięcej, bo 31,3% osób zarejestrowanych jako bezrobotne, to posiadający upośledzenie narządu ruchu, kolejna grupa stanowiąca 14,6% ogółu to bezrobotni, którzy w orzeczeniu mają wpisany „inny” powód niepełnosprawności, czyli schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego. Choroby psychiczne (stanowiące 13,8%) to kolejny z powodów występowania niepełnosprawności wśród mieszkańców miasta Radomia i powiatu radomskiego. Liczną grupę stanowią również bezrobotni, u których niepełnosprawność powstała w wyniku chorób neurologicznych, czy też chorób narządu wzroku. Wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu najwięcej osób legitymuje się orzeczeniem wydanym z powodu chorób psychicznych, podobnie jak w roku ubiegłym czyli 2022. Kolejne dwie grupy to osoby ze schorzeniami neurologicznymi, upośledzeniem umysłowym i chorobami narządów ruchu oraz mający jako przyczynę wskazane "inne" choroby, które ograniczają im możliwość funkcjonowania na otwartym rynku pracy. Zarówno wśród bezrobotnych jak i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu niepełnosprawnych klientów Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu rodzaje niepełnosprawności na przestrzeni dwóch lat tj.

2022

i 2023 roku występują na zbliżonym poziomie.

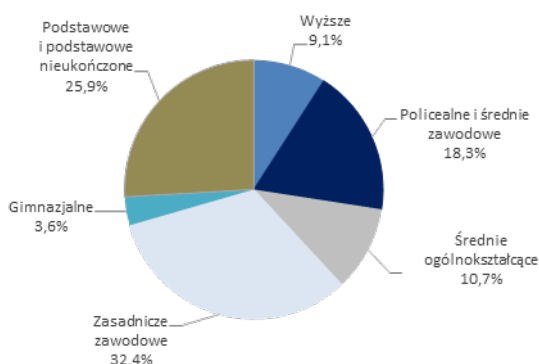
Wyszczególnienie		ROK 2022		ROK 2023	
		Niepełnosprawni bezrobotni	Niepełnosprawni poszukujący pracy i nie pozostający w zatrudnieniu	Niepełnosprawni bezrobotni	Niepełnosprawni poszukujący pracy i nie pozostający w zatrudnieniu
Wyższe	Wyższe	81	5	95	7
	Policealne i średnie zawodowe	196	7	191	13

Średnie ogólnokształcące	86	4	111	5
Zasadnicze zawodowe	326	12	338	11
Gimnazjalne	33	4	37	1
Podstawowe i podstawowe nieukończone	305	10	270	12

Tabela 5. Zarejestrowani niepełnosprawni wg wykształcenia

Jak wynika z danych zamieszczonych w powyższej tabeli według stanu na koniec grudnia 2023 roku najwięcej, a mianowicie 338 osób posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności ukończyło szkołę na poziomie zasadniczym zawodowym. Kolejna grupa licząca 270 osób, to niepełnosprawni, którzy legitymują się wykształceniem podstawowym i podstawowym nieukończonym. Świadectwo ukończenia szkoły policealnej i średniej zawodowej w 2023 r. przedstawiło w urzędzie 191 bezrobotnych, a wykształceniem ogólnokształcącym legitymowało się 111 niepełnosprawnych klientów PUP w Radomiu. W 2023 roku dyplomem uczelni wyższej mogło pochwalić się 95 niepełnosprawnych zarejestrowanych bezrobotnych. Podobna sytuacja ma miejsce wśród poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu. Najwięcej z rejestrujących się osób posiada dokument potwierdzający wykształcenie na poziomie policealnym i średnim zawodowym oraz podstawowym i niepełnym podstawowym. Następna grupa pod względem liczebności to niepełnosprawni, którzy ukończyli szkołę zasadniczą zawodową oraz uczelnię wyższą, a najmniej liczna grupa to niepełnosprawni poszukujący prac, którzy posiadają wykształcenie gimnazjalne. Procentowy udział osób niepełnosprawnych bezrobotnych według poziomu wykształcenia przedstawia wykres.

Wykres 2. Bezrobotni niepełnosprawni według poziomu wykształcenia

III. DZIAŁANIA URZĘDU SKIEROWANE DO OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

W 2023 roku uzyskaliśmy dofinansowanie w ramach programu „Dostępna przestrzeń publiczna” Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w kwocie 344 000 zł.

Wkład własny wynosi 86 000 zł. Całkowity szacowany koszt inwestycji to 430 000 zł.

Projekt obejmuje likwidację barier architektonicznych w budynku przy ul. ks. Andrzeja Łukasika

w Radomiu poprzez:

- przebudowę pomieszczeń biurowych na parterze, tj. ich powiększenie o wnęki służące jako poczekalnie,
- poszerzenie drzwi do pokoi obsługi dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich,
- wymianę drzwi wejściowych rozwiernych w parterze niskim wejście od strony parkingu dla klientów w tym osób niepełnosprawnych i pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu na drzwi przesuwne otwierane automatycznie,
- dostawę i montaż platformy przyschodowej wewnątrz budynku między parterem wysokim a niskim.

Na naszej stronie <https://radom.praca.gov.pl/> dostępne są przewodniki multimedialne dedykowane osobom z niepełnosprawnościami:

- film w języku migowym PJM
- film z napisami
- wersja z lektorem dla osób niewidomych
- wersja w języku ETR (łatwym do czytania)
- film o Powiatowym Urzędzie Pracy w Radomiu.

Urząd w social mediach udostępnia publikacje zawierające szereg informacji dotyczących usług i instrumentów rynku pracy skierowanych zarówno do osób szukających pracy jak i pracodawców. Zamieszczone materiały zawierają również informacje dotyczące zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami.

Dostępne materiały multimedialne można także obejrzeć na:

- facebookowym profilu Powiatowego Urzędu Pracy
<https://www.facebook.com/pupradom>;
- stronie radom.praca.gov.pl
<https://radom.praca.gov.pl/>;
- grupie „Szukam pracy – Dam pracę” na Facebooku
<https://www.facebook.com/groups/pupradomoferty>;
- kanale YouTube Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu
<https://www.youtube.com/@powiatowyurzadpracywradomiu>.

IV. AKTYWIZACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Wśród powodów wyłączenia z ewidencji osób bezrobotnych w 2023 roku spory odsetek, a mianowicie 44,5% stanowiło podjęcie pracy przez osoby niepełnosprawne (437 osób). W ramach zatrudnienia subsydiowanego status utraciło 36 osób, w tym z powodu rozpoczęcia działalności gospodarczej 9 osób, pracodawcy zatrudnili w ramach prac interwencyjnych 6 osób, w ramach robót publicznych 5 osób, w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej

50 roku życia 3 osoby. Szkolenie rozpoczęło 9 osób, z których 4 podjęły pracę w trakcie szkolenia lub do 3 miesięcy po zakończonym szkoleniu, natomiast staż u pracodawcy rozpoczęło 40 bezrobotnych niepełnosprawnych z których 24 osoby podjęło pracę w trakcie stażu lub do 3 miesięcy po zakończonym stażu, prace społecznie użyteczne podjęło 32 osoby z orzecznym stopniem niepełnosprawności. Zatrudnienie niesubsydiowane podjęło 401 osób niepełnosprawnych, co stanowi 91,8% ogólnej liczby podjęć zatrudnienia.

Usługi rynku pracy wynikające z Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 475), którymi mogą zostać objęci klienci indywidualni również Ci, którzy posiadają orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, to

między innymi poradnictwo zawodowe, będące wieloetapowym działaniem na drodze do rozwoju i aktywności zawodowej jednostki. W 2023 roku wiele osób z niepełnosprawnościami skorzystało z usług doradców zawodowych zatrudnionych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Radomiu. W badanym okresie liczba osób niepełnosprawnych, które skorzystały z porad indywidualnych wyniosła 125, w tym 49 kobiet, co stanowi 6,4% ogółu osób korzystających z porad indywidualnych, natomiast z grupowych spotkań informacyjnych skorzystało 115 osób bezrobotnych niepełnosprawnych. Warto pamiętać, że praca z osobą niepełnosprawną wymaga bardzo indywidualnego podejścia. Doradca zawodowy w swojej pracy z klientem z niepełnosprawnościami musi uwzględnić różne aspekty. W procesie adaptacji do rynku pracy istotna jest również reprezentowana przez takiego klienta postawa wobec życia, sposób postrzegania siebie oraz wsparcie, na jakie może liczyć ze strony rodziny.

W ramach współpracy z partnerami instytucjonalnymi pracownicy Urzędu uczestniczyli w spotkaniu

z podopiecznymi Warsztatów Terapii Zajęciowej "Leśniczówka" Przy Polskim Związku Głuchych OM.

W spotkaniu wzięło udział 35 podopiecznych z opiekunami. Informacji o formach aktywizacji i możliwości wsparcia z PUP udzielili pracownicy Działu Ewidencji i Świadczeń, pośrednicy pracy

oraz doradcy zawodowi.

Ponadto w ramach promocji osiągnięć osób niepełnosprawnych poprzez udział m. in.: w szkoleniach, przedstawieniach, koncertach, akcjach, konkursach plastycznych, na facebookowym profilu PUP

w Radomiu w dniu 16.06.2023 r., zamieszczono post o możliwości rozwoju pasji sportowej przez osoby

z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności. Uczestniczyliśmy w rozpropagowaniu inicjatywy Drużyny AmpFutbolowej, która poszukiwała piłkarzy do RKS Radomiak Radom.

Pośrednictwo pracy jest usługą rynku pracy prowadzoną w formie indywidualnych kontaktów pośrednika pracy z bezrobotnym lub poszukującym pracy, w tym również osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności. Osoby poza zatrudnieniem w zakładach pracy chronionej, zatrudnienie znajdowały na otwartym rynku pracy zgodnie z kwalifikacjami, wykształceniem i swoimi możliwościami. Dla osób bezrobotnych niepełnosprawnych doradcy klienta przygotowali 882 Indywidualne Plany Działań, z których 261 zostało przerwanych z powodu podjęcia zatrudnienia, natomiast ukończonych zostało 465.

Spośród zgłoszonych ofert pracy, 235 skierowane było do osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności. Pracodawcy poszukiwali kandydatów na stanowiska: pracownik ochrony, magazynier, pracownik biurowy, konsultant telefoniczny.

Pracownik Działu Pośrednictwa Pracy i Zatrudnienia Cudzoziemców wielokrotnie kontaktował się z pracodawcami współpracującymi z PUP w Radomiu w celu pozyskania oferty pracy oraz monitorowania lokalnego rynku pracy i ogłoszeń na innych portalach dotyczących wolnych miejsc zatrudnienia dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami.

Osoby niepełnosprawne, które mają problemy ze znalezieniem zatrudnienia, a mają pomysł na własny biznes, mogą go zrealizować przy dodatkowym wsparciu finansowym z zewnętrznych źródeł. Osoba posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności może korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł finansowania wsparcia oraz dodatkowo z funduszy przeznaczonych tylko dla grupy osób niepełnosprawnych. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 17 października 2007 roku w sprawie przyznawania osobie

niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej nakłada na Urzędy Pracy zakres zadań, w ramach których dotację ze środków PFRON na rozpoczęcie działalności gospodarczej można otrzymać w Powiatowym Urzędzie Pracy. W celu uzyskania pomocy należy być osobą niepełnosprawną zarejestrowaną w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna albo poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu. Wysokość takiego dofinansowania, maksymalna kwota dotacji to piętnastokrotność przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale.

V. PODSUMOWANIE

Osoby niepełnosprawne będące klientami Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu wymagają specjalistycznego wsparcia aby odnaleźć się na rynku pracy. Praca z osobami, które znajdują się w szczególnej sytuacji na rynku pracy jest długofalowa i wymaga szczególnych kompetencji, przede wszystkim empatii, zrozumienia i wytrwałości. Pracownicy PUP w Radomiu, którzy mają bezpośredni kontakt z osobą bezrobotną niepełnosprawną po zdiagnozowaniu problemu zawodowego przez doradcę klienta, przekierowują ją do obsługi doradcy zawodowego, świadczącego specjalistyczne usługi z zakresu poradnictwa zawodowego. Rozpoznawanie potrzeb zawodowych oraz przygotowanie do skutecznego poruszania się na rynku pracy, poprzez realizację poradnictwa zawodowego i psychologicznego uwzględniającego ocenę zdolności do pracy oraz umożliwiającego wybór odpowiedniego zawodu i szkolenia to kluczowa kwestia w pracy z osobą niepełnosprawną. W 2023 roku na bieżąco dokonywano analizy sytuacji zawodowej (doświadczenie, kompetencje, bariery uniemożliwiające wejście lub powrót na rynek pracy itp.) Opracowanie Indywidualnych Planów Działań obejmujących podstawowe usługi rynku pracy wspierane instrumentami rynku pracy i stanowiące zintegrowaną pomoc, która powinna doprowadzić do zmiany ich sytuacji społeczno-zawodowej. Monitorowano równocześnie przebieg aktywnych IPD w celu badania sytuacji i postępu w realizacji przewidzianych działań i odpowiedniego zastosowania możliwych form pomocy czy też modyfikacji IPD w przypadku zmiany sytuacji. Promocja zatrudnienia subsydiowanego prowadzona była w czasie wizyt w urzędzie oraz podczas wizyt pośredników pracy bezpośrednio u pracodawców. Realizacja powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania na lata 2020 - 2023, w swych założeniach, ma doprowadzić do rozbudzenia świadomości osób niepełnosprawnych o możliwościach wykorzystania swojego potencjału w celach zawodowych oraz pracodawców o korzyściach, wynikających z zatrudniania osób niepełnosprawnych. Docelowo, poprzez zwiększenie aktywności zawodowej, Program powinien przyczynić się do zanikania stereotypów na temat osób niepełnosprawnych oraz likwidowania barier przy ich zatrudnianiu. Skorelowane działania, podejmowane poprzez założenia programowe, w które włączone będą zarówno osoby niepełnosprawne, pracodawcy, jak i instytucje działające na rzecz poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych, mogą korzystnie wpłynąć na rozwój lokalnego rynku pracy oraz poprawę sytuacji społeczno-zawodowo-ekonomicznej tych osób.

Dążąc do tego, aby podjęte działania przynosiły planowane efekty, należy zaangażować w nie wiele podmiotów, zasobów materialnych oraz personalnych, gdyż tylko wtedy osoby niepełnosprawne otrzymają potrzebne wsparcie.

VI. SPIS TABEL

Tabela 1. Napływ i odpływ osób niepełnosprawnych wg powiatów	6
Tabela 2. Niepełnosprawni zarejestrowani w PUP w Radomiu z uwzględnieniem gmin.....	7
Tabela 3. Zarejestrowani niepełnosprawni wg stopnia niepełnosprawności	8
Tabela 4. Zarejestrowani niepełnosprawni wg rodzaju niepełnosprawności	9
Tabela 5. Zarejestrowani niepełnosprawni wg wykształcenia	10

VII. SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych na koniec roku	6
Wykres 2. Bezrobotni niepełnosprawni według poziomu wykształcenia	10